

Projekt wsparty środkami:
Urzędu Marszałkowskiego w Olsztynie,
Powiatu Giżyckiego, Urzędu Miejskiego w Giżycku
i Samorządu Gminy Wydminy

Partnerzy:

Organizator

Fundacja Teatr IOTA - Radzie 26, 11-510 Wydminy; www.iota.fr.pl
Tel/fax 874209122, kom. 662598460; e-mail: iota@gazeta.pl;

Witold Gombrowicz

IWONA

księżniczka Burgunda

Fundacja Teatr IOTA -
prezentacje II etapu SCENY SŁOWA:
> 25.11.2014, g.18:00 GOKiR Wilkasy
> 26.11.2014, g.18:00 Giżyckie Centrum Kultury
> 27.11.2014, g.18:00 - Ośrodek Mazurski OKRĄGLE

Obsada:

IWONA - Natalia Ciupa

KRÓL IGNACY - Jerzy Opęchowski

KRÓLOWA MALGORZATA - Bożenna Oleksiak

KSIĄŻĘ FILIP - Agnieszka Olszewska

SZAMBELAN - Jerzy Bujno

IZA - Edyta Wojciechowicz

CYRYL - Natalia Zacharczyk

CYPRIAN - Ewa Sylwestrzak

CIOTKI IWONY - Iwona Rosa, Sabina Zawadzka

INOCENTY, KANCLERZ - Ryszard Należyty

DAMY - Iwona Rosa, Teresa Wasilewska, Sabina Zawadzka

ŻEBRAK - Sabina Zawadzka

Reżyseria

Zbigniew Waszkielewicz

Asystent reżysera

Iwona Zofia Rosa

Maski

Edyta Wojciechowicz

Muzyka

Ludwig van Beethoven

KALENDARIUM:

Teatr IOTA - autorski teatr Zbigniewa Waszkielewicza, założony w 1986 roku w Katowicach.

W roku 1995 za swoją siedzibę obrał wieś Radzie na Mazurach, pomiędzy Ełkiem a Giżyckiem, gdzie powstają spektakle, akcje plastyczne i projekty warsztatowe.

Realizacje:

- 1986 - „Lamus”
- 1987 - „Menażeria Pana Rowerka”
- 1988 - „Lamus II”; „Wędrówka”
- 1990 - „Uniformy”
- 1992 - „Grawitacja Niebieskie-Czerwone-Czarne”, akcja plastyczna; „Kapelusz zawsze zdejmuję ostatni”, spektakl szkolny Studium Aktora-Mima
- 1994-95 - „Dance Macabre”, cykl groteski (trzy realizacje)
- 1995 - „Koniec-dokumentacja”; „Pod spodem”; „Dwoje ludzińków”, widowisko plenerowe wg Bolesława Leśmiana
- 1996 - „Jestem”, akcja plastyczna; „Pierwsza miłość” wg S.Becketta;
- 1997 - „Pieśń o chlebie”; „Głodnemu biada”, akcja plastyczna
- 1998 - „Gniazdo ptaki ziemi niczyjej”; „Mediament”
- 1999 - „Gry medialne”;
- 2000 - PLENERY WIELKICH JEZIOR Festiwal Mazurski;
- 2001 - PLENERY WIELKICH JEZIOR Festiwal Mazurski;
„Kim jestem - kim jesteś?”, Projekt kulturowy
- 2002 - „Kim jestem - kim jesteś?”, wersja II; „Telegram”
- 2003 - „Kto?Co? - Ziemia”; „Kim jestem - kim jesteś?”, wersja III, „Pieśń o babie”
- 2004 - „Pieśń o babie”, wersja II
- 2005-06 - Pobyt Z.Waszkielewicza za granicą; praca nad projektem „POD GOŁYM NIEBEM / OUTDOORS, z Teatrem IOTA wśród małych ojczyzn Europy”
- 2007 - „Pod gołym niebem”
- 2008 - „Szkola czarownic”;
Projekt „Pod gołym niebem - Outdoors” (01 sierpnia - 21 września):
Polska, Litwa, Łotwa, Estonia, Finlandia, Szwecja, Dania, Niemcy
- 2009 - Projekt „Pod gołym niebem - Outdoors” (28 sierpnia - 06 października):
Polska, Niemcy, Holandia, Belgia, Luksemburg, Francja, Hiszpania,
Portugalia, Szwajcaria
- 2010 - „Westchnienie”
- 2011 - „Złote wesele” Ingmara Villqista; „IOTA w IOTE”, wystawa
- 2012 - „Duch dąży dokąd chce”, projekt warsztatowy
- 2013 - „Kur zapiał”, „Teatr bez ścian”, projekt warsztatowy;
- 2014 - SCENA SŁOWA: „Antygona” Sofoklesa, „Iwona, księżniczka Burgunda”
Witolda Gombrowicza

Planowane realizacje w latach 2015 - 2016:

„ŁAGODNA” wg Fiodora Dostojewskiego; „PAN BŁYSZCZYŃSKI” wg Bolesława Leśmiana;
„BURZA” Williama Shakespeare’a /kameralna realizacja, w obsadzie 5 aktorów/; projekty warsztatowe:
„DZISIAJ SZUKAM - JUTRO TWORZĘ” oraz kolejne wydania Sceny Słowa.

Iwona Zofia Rosa

Groteska jako sposób charakterystyki XX wieku.

Ocena groteski jako sposobu oceny współczesnego świata nie jest jednoznaczna. Odbiorca tradycyjny wybierze niewątpliwie utwory o charakterze mimetycznym (naśladującym rzeczywistość), „zrozumiałe”, uznając utwory groteskowe za pozbawione sensu, „udziwnione”, niezrozumiałe. Z drugiej jednak strony pojawia się pytanie: czy absurd, chaos otaczającego nas świata można ukazać w sposób tradycyjny? Czy w sposób tradycyjny można opisać rzeczywistość dwóch wojen światowych, totalitaryzmu, zagłady indywidualności człowieka, samotność, niemożność porozumienia się z drugim człowiekiem? Groteska, wykorzystująca takie środki jak absurd, kontrast, wyolbrzymienie, ironię, paradoks, fantastykę, deformację, karykaturę, przedstawia obraz świata w krzywym zwierciadle, podkreślając w ten sposób jego absurd.

Wizja XX wieku w literaturze groteskowej jest niezwykle pesymistyczna - wystarczy przywołać choćby utwory Kafki, Mrożka, „Mistrza i Małgorzatę” Bułhakowa, „Kartotekę” Różewicza.

O co chodzi w „Iwonie, księżniczce Burgunda”? Tragikomiczną historię Iwony można ująć w kilku zdaniach - „książe Filip, następca tronu, spotyka na spacerze to dziewczę niepociągające... odpychające... Iwona jest rozlazła, apatyczna, słabowita, nieśmiała, nudna i trwożliwa. Księżę od pierwszej chwili nie może jej znieść, zanadto go denerwuje; ale zarazem nie może znieść tego, że musi nienawidzić nieszczęsnej Iwony. I wybucha w nim bunt przeciw prawu natury, które młodzieńcom nakazuje kochać tylko powabne dziewczętą. - Nie

poddam się temu, będę ją kochał! - rzuca wyzwanie swej naturze i zaręcza się z Iwoną. Iwona, wprowadzona na dwór królewski, jako narzeczona księcia, staje się czynnikiem rozkładowym. Obecność niema, zastraszonej, jej rozlicznych defektów sprawia, iż każdemu przychodzą na myśl własne jego tajone braki, brudy, grzeszki... i wkrótce dwór zamienia się w wylęgarnię potworności. I każdy z tych potworów, nie wyłączając księcia, poczyną dyszeć żądzą zamordowania nieżnośnej Cimcirymci. Dwór mobilizuje w końcu wszystkie swoje blaski, wszystkie wyższości i wspaniałości i „z wysoka” ją zabija.” [Gombrowicz. Testament. Rozmowy z Dominique de Roux]

Iwona jest bezwładna kukłą, „z którą można zrobić wszystko”. Na początku śmieszy, potem drażni, a w końcu staje się obiektem agresji. Dlaczego? Dwór „funkcjonuje” sprawnie, dopóki działają konwenanse. Formę burzy Iwona - nieukształtowana, pozbawiona formy, brzydka, milcząca - należy się jej więc pozbyć, by wszystko wróciło do normy, by obnażone kłamstwo i nieautentyczność znów można było przykryć konwenansem. Dezorientacja jest chaosem, konwenas - porządkiem, który wszyscy znają.

Gombrowicz ukazuje człowieka w jego psychologicznym uwikłaniu. W relacjach z innymi. Jednostka nie może być autentyczna, bo społeczeństwo nie toleruje inności, dlatego krępuje i niszczy to, co nie wpisuje się w schemat.

Czy Gombrowiczowska „Forma” i „Gęba” mają się doskonale i dzisiaj?

"Uniformy" Z. Waszkielewicz - Katowice, październik 1990

"Pieśń o chlebie" wg Księgi Hioba - Radzie, sierpień 1997

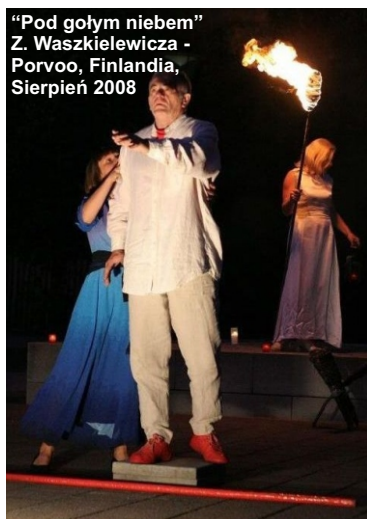
Wybrane prezentacje Teatru IOTA

"Pierwsza miłość" wg S. Becketta - Radzie, lipiec 2011

"Kur zapiał" Z. Waszkielewicz Olsztyn, grudzień 2013

"Pod gołym niebem" Z. Waszkielewicz - Porvoo, Finlandia, Sierpień 2008

"Dwoje ludzińków" wg B. Leśmiana - Okragle, sierpień 2012

SCENA SŁOWA - w drugim wydaniu czytamy "Iwonę, księżniczkę Burgunda" Witolda Gombrowicza, zatem od Sofoklesa - czytaliśmy w czerwcu tego roku "Antygonę" - zrobiliśmy olbrzymi skok w czasie, ale czy Człowiek z gombrowiczowskiej groteski jest aż tak dalekim krewnym Antygony, Kreona i innych postaci z tragedii sprzed 2500 lat? Emocjonalnie jest to wciąż ten sam *homo sapiens*, ubrany jedynie w specyficzną formę, gdzie grymas "gęby" czy "pupy" jest odróżniającą właściwością, że użyję charakterystycznych dla autora "Iwony..." pojęć.

U Sofoklesa byliśmy na dworze Kreona, a teraz jesteśmy w środku karykatury dworu króla Ignacego. Z powagi ścierających się racji ludzkich i boskich wpadliśmy w parodię dworu, w starcie nie tyle racji, co póź wyłącznie ludzkich - starcie autentyczności ze sztucznością, z atrapą tego, co odczuwamy jako prawdę. Dlatego Iwona, osoba spoza dworu nie nosi scenicznej maski, dlatego księżniczką jest jedynie z tymczasowej nominacji. I tu upatruję główne wizjonerstwo Gombrowicza - wciąż bywamy do czegoś nominowani, wciąż mamy poczucie tymczasowości tych nominacji - może nie wszyscy, ale wielu z nas żyje w sztucznym świecie, kreowanym przez różne wydania publicznego dworu: gminnego, miejskiego, powiatowego, wojewódzkiego, centralnego, także w różnych międzynarodowych konfiguracjach. Dwory te kreują gorliwie więksi i mniejsi politycy, także działacze sportowi, również różne biznesowe korporacje. I niechby tam gęba czy pupa próbowała inaczej się wykrzywić, niż jest to oczekiwane. Wszelkie media - zależne i niezależne (tych ostatnich nie spotkałem, ale podobno są) - w kreowaniu *gęby* i *pupy* pełnią też swą codzienną służbę.

Ale pamiętajmy: "Iwona, księżniczka Burgunda" jest też utworem scenicznym o pożądaniu i o tym, co w pożądaniu może przeszkadzać - o tym, czy do końca umiemy rozstrzygnąć, czym jest brzydota i piękno.

Co dalej? Czy zamierzamy SCENĘ SŁOWA kontynuować? Jak najbardziej - każdego roku coś z klasyki, może w 2015 przeczytamy komedię Aleksandra Fredry, także zaprosimy do kolejnej pozycji współczesnej, zapewne będzie to któraś ze sztuk scenicznych Sławomira Mrożka.

Zbigniew Waszkielewicz

Fotoreportaż z prób w Giżyckim Centrum Kultury i I Liceum Ogólnokształcącym w Giżycku

Iwona Zofia Rosa - z zamiłowania nauczyciel języka polskiego (27 lat); od 5 lat dyrektor I LO w Giżycku. Jako polonista wychodzi poza tzw. podstawę programową, robi więcej niż ta podstawa wymaga. Jest uwrażliwiona na poprawność posługiwania się językiem ojczystym w jego codziennym użytkowaniu, bo publiczny i prywatny mówiony język polski coraz bardziej zamienia się w kolejny język obcy. Pasje: literatura i teatr, także taniec.

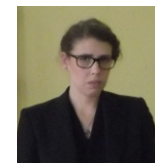
Ewa Alicja Sylwestrzak - absolwentka Wydziału Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, kierunku Administracja. Szczęśliwa żona i matka trójki dzieci: Julii, Mateusza i Poli. Uwielbia polskie góry Tatry. Fascynuje ją piękno krajobrazu i królestwo świata zwierząt. W chwilach wolnych uwielbia czytać książki i słuchać Chopina! Kulisy teatru z pasją odkrywa od wielu lat i nie zamierza na tym poprzestać.....

Teresa Wasilewska - kulturoznawca, pracowała w wielu instytucjach kultury, m.in. w Muzeum Śląskim w Katowicach oraz w Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski w Warszawie. Jest Wiceprezesem Zarządu Fundacji Teatr IOTA. Interesuje się estetyką, sztuką we wszelkich jej przejawach, nowymi koncepcjami funkcjonowania muzeów. Lubi duże miasta i rozmowy z ludźmi. Ostatnio z pasją odkrywa świat z wnukami: 2 letnim Wojtkiem i pół rocznym Noe. Zwiedza także ogrody.

Edyta Wojciechowicz - ukończyła studia o kierunku Wiedza o Modzie i Kostiumologii w Rzymie. Jest młodym przedsiębiorcą - założyła wytwórnię lalek pluszowych. Otworzyła w tym roku pierwszy swój stały punkt handlowy w Giżycku, można ją też spotkać z jej lałkami na jarmarkach. Lubi czytać książki

Natalia Zacharczyk - jest uczennicą II klasy I LO w Giżycku, myśli o studiach prawniczych, ew. będzie studiować w Wyższej Szkole Policyjnej. Uprawia Aikido, lubi gotować. Zamierza kontynuować przygodę z teatrem jak długo się da.

Sabina Zawadzka - najstarsza uczestniczka projektu, ukończyła technikum samochodowe, ale pracowała akurat w innych zawodach. Była w szkole podstawowej nauczycielką śpiewu a PGR Wydminy przez długie lata księgową. Od kilkudziesięciu lat jej pasją jest sztuka, w tym przede wszystkim teatr. W Klubach Seniora w Wydminach i Giżycku udzielała się jako autorka scenariuszy, choreografka i aktorka. Występowała także z powodzeniem w konkursach recytatorskich: gminnych, powiatowych i regionalnych.

Zbigniew Waszkielewicz - absolwent PWST w Krakowie. Od roku 1986 prowadzi autorską działalność artystyczną i edukacyjną pod nazwą Teatr IOTA. W r. 2008 otrzymał od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznakę "Zasłużony dla kultury polskiej". Lubi czytać, także pisze, nie tylko dla teatru: napisał powieść "Wujek Ziuniek na długie zimowe wieczory", otrzymał za nią w roku 2013 "WAWRZYN - literacką nagrodę Warmii i Mazur". Jest Prezesem Zarządu Fundacji Teatr IOTA.

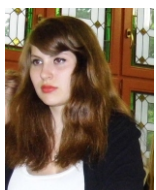

Uczestnicy projektu, to oni biorą udział w drugiej realizacji SCENY SŁOWA, w "IWONIE, księżniczce Burgunda" Witolda Gombrowicza

W części artystycznej projektu bierze udział 13 osób - reprezentują trzy pokolenia mieszkańców powiatu giżyckiego, najmłodsza uczestniczka ma lat 17, najstarsza 75: uczą się w szkole średniej, pracują w różnych zawodach, pełnią ważne funkcje publiczne... I wszyscy wpośród swoich rozlicznych zajęć znajdują czas na teatr.

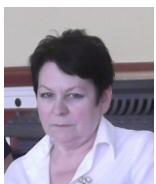
Jerzy Bujno - absolwent Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie, od 25 lat zafascynowany przyrodą Warmii i Mazur, od 15 lat Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska w Starostwie Powiatowym w Giżycku. Pasje: muzyka, dobra książka, rower; marzenie: drewniany domek w Bieszczadach.

Natalia Ciupa jest uczennicą II klasy technikum w Zespole Szkół Elektronicznych i Informatycznych w Giżycku. Lubi zajęcia artystyczne: teatr, taniec, muzyka i plastyka. Píše też wiersze.

Ryszard Należyty - pracownik samorządowy, z wykształcenia prawnik. Chciałby, by na obszarze Mazur utworzono drogi rowerowe z wykorzystaniem nieczynnych torowisk kolejowych - to jest jego największym marzeniem.

Bożenna Oleksiak - absolwentka Policealnego Studium KULTURA DLA DOROSŁYCH w Olsztynie, specjalność TEATR. Od 1985 roku kieruje Gminnym Ośrodkiem Kultury i Rekreacji w Wilkasach. Jej osobistym ważnym dorobkiem na rzecz społeczności lokalnej jest stworzenie 15 świetlic wiejskich w gminie Giżycko. W roku 1993 wymyśliła i organizuje rokrocznie Powiatowe Turnieje Pięknego Czytania. Hobby: podróże, tańce hiszpańskie na plaży, śpiew

Agnieszka Małgorzata Olszewska - mama 9-letniego Tymona, przedsiębiorca, z wygody farmaceutka, z pasji trenerka, mediatorka i facylitatorka programu Essential Peacemaking W&M, wyznawczyni wielu idei, w których miłość jest najważniejsza, pierwsza i przede wszystkim, ponadto pasjonatka Porozumienia bez Przemocy (NVC) i Recall Healing zafascynowana dziecięcą mądrością i wynalazcami, amatorka trikke, „Pracy” Byron Katie i odpowiedzi na pytanie jak żyć w chwili.

Jerzy Opęchowski - Zawód - oficer, ukończył Wyższą Szkołę Oficerską Służb Kwatermistrzowskich w Poznaniu. Obecnie emeryt, działający aktywnie student Giżyckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, członek Rady Słuchaczy. Wysportowany - ćwiczy Aikido, tańczy, prowadzi ze studentami GUTW rytmikę oraz grę boccia. Członek Formacji Teatralnej "Na luzie", zagrał w niej w wielu spektaklach.

